

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 9

לסוסתי ברכבי פרעה דמיתוך רעיתי

« À ma jument parmi les chars de Pharaon,
je t'ai comparée, mon bien-aimé »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likkutei-torah/shir-hashirim/9/

1 לסוסתי ברכבי פרעה דמיתך רעיתי. כי הנה כתיב לא בגבורת הסוס יחפץ. והענין כי הנה כתיב כי תרכב על סוסך כו'

« À ma jument parmi les chars de Pharaon, je t'ai comparée, mon amie. » Car il est écrit : « Il ne prend pas plaisir à la force du cheval. » L'explication est la suivante : il est écrit : « Car Tu chevauches Tes chevaux, etc. »

כי מלשון אם תרכב על סוסך שיש כמה בחינת מרכבות להקב"ה מרכבת יחזקאל פני ארי פני שור כו' ומרכבות זכריה סוסים שחורים סוסים לבנים כו'.

Car [le mot ki a ici] le sens de im, « si » : « si Tu chevauches Tes chevaux », [ce qui implique] que le Saint béni soit-Il possède plusieurs niveaux de chars : le char de Ye'hezkel, « la face d'un lion, la face d'un bœuf, etc. », et les chars de Ze'haria, « des chevaux noirs, des chevaux blancs, etc. »

וגם אמרינן בגמ' (ע"ז ג' ע"ב) ובלילא מאי קעביד רוכב על כרוב קל שלו ושט כו'.

Nous disons aussi dans la Guemara (Avodah Zarah 3b) : « Et la nuit, que fait-Il ? Il chevauche Son léger chérubin et fend l'espace, etc. »

וכמשל המלך שיש לו כמה מיני מרכבות פעם משתמש במרכבה זו ופעם במרכבה זו. והנה כל בחי' ומדרגות המרכבה הוא לגבי בחינת אדם העליון וכמ"ש

C'est comparable à un roi qui possède plusieurs sortes de chars : tantôt il utilise ce char, tantôt cet autre char. Or, tous les niveaux et degrés du char se définissent par rapport au niveau de l'Homme supérieur, comme il est écrit :

ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם כו' שהוא בחינת רמ"ח מצות עשה רמ"ח פיקודין רמ"ח אברין דמלכא ושס"ה לא תעשה שס"ה גידים

« Et au-dessus de la ressemblance du trône, une ressemblance ayant l'apparence d'un homme, etc. » Cela correspond au niveau des 248 commandements positifs, « les 248 commandements, les 248 membres du Roi », ainsi qu'aux 365 interdits, les 365 tendons,

שהם בחי' אורות וכלים ורמ"ח אברים בחינת כלים ושס"ה גידים בחינת אורות הממשיכים הדם הוא הנפש חיות האברים וכמארו"ל י"ה עם שמי שס"ה.

qui sont le niveau des lumières et des réceptacles : les 248 membres sont le niveau des réceptacles, et les 365 tendons, le niveau des lumières, qui transmettent le sang (« le sang, c'est l'âme »), force vitale des membres. Comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Yud-Hei, avec Shemi ("Mon Nom"), fait 365, »

2 וזכרי עם וייה רמ"ח ששס"ה מצות לא תעשה מבחינת י"ה ורמ"ח מ"ע מו"ה ובחינת אדם זה

Et « Zikhri » (« Mon souvenir »), avec Vav-Hé, donne 248 : les 365 commandements négatifs relèvent du niveau de Youd-Hé, et les 248 commandements positifs de Vav-Hé. Et ce niveau de l'Homme,

שהוא בחינת אורות וכלים המשכת אור א"ס ב"ה והארתו בתחתונים בבחינת ירידה והשתלשלות בששת ימי המעשה יום ראשון בחסד כו'.

qui est le niveau des lumières et des réceptacles, correspond à l'émanation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, et à son rayonnement dans les mondes inférieurs, selon un mouvement de descente et d'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), au cours des six jours de l'œuvre : le premier jour relève de 'Hessed (bonté), etc.

3 והנה תכלית ירידות המדרגות והשתלשלות האורות אור א"ס ב"ה בששת ימי המעשה הוא כדי שיהיה עליה ביום השבת כנודע כי ירידה לצורך עליה היא כנודע.

Or, le but des descentes des niveaux et de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) des illuminations de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, durant les six jours ouvrables, est qu'il y ait une élévation le jour de Chabbat, comme on le sait ; car la descente a lieu en vue d'une élévation, comme on le sait.

דהיינו ע"י בירור מלבושי נוגה כו' בימות החול. ולכן צריך המשכות אור א"ס ב"ה מבחינת אדם דוקא כי האיש דרכו לכבוש ולעשות מלחמה לאכפייא כו'.

C'est-à-dire par le raffinement des vêtements de Nogah, etc., durant les jours de la semaine. C'est pourquoi des prolongements de la Lumière infinie, béni soit-Il, sont nécessaires spécifiquement depuis le niveau de l'Homme, car «il est dans la voie de l'homme de conquérir» et de faire la guerre, afin de soumettre, etc.

4 והנה כתיב סוס מוכן למלחמה שבכדי לירד למקום המלחמה צ"ל בחינת סוס כמו עד"מ שהסוס רץ למקום שאין האדם מגיע שם מפני מרחק המקום, וכך עד"מ מפני הירידה הגדולה מאגרא רמה כו'

Or, il est écrit : « Le cheval est préparé pour le jour du combat » : pour descendre sur le lieu du combat, il faut le niveau d'un cheval qui court ; ainsi, par exemple, le cheval court vers un endroit qu'un homme ne peut atteindre, en raison de son éloignement. De même, par exemple, en raison de la grande descente, « depuis un toit élevé, etc. »,

להיות אור א"ס ב"ה שכשמו כן הוא אור א"ס ואין תכלית כו' שורה ומתגלה בתחתונים צ"ל בבחינת מרכבות סוסים רצים כו'.

pour que la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il — qui, comme son nom l'indique, est une lumière sans fin et sans limite, etc. — réside et se révèle dans les mondes inférieurs, il faut que cela se fasse par des chars de chevaux lancés au galop, etc.

5 ולכן ישעיה ויזקאל שהיו בזמן הבית וקרוב לו שאז היו ישראל במעלה עליונה לא היה

C'est pourquoi Yechayahou et Ye'hezkel, qui vécurent à l'époque du Temple et à proximité de celle-ci, alors qu'Israël se trouvait à un niveau élevé, ne connurent pas

אור א"ס ב"ה בבחי' ירידה והשפלה כ"כ שימות החול אינם רחוקים כ"כ מיום השבת לכך ראו את המרכבה בבחינת פני אריה פני שור כו'

une telle descente et un tel abaissement de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, car les jours de semaine n'étaient pas si éloignés du jour de Chabbat. C'est pourquoi ils virent le Char sous la forme de «la face d'un lion, la face d'un bœuf, etc.»,

שהחיות נושאות ומנושאות עם הכסא שהכסא נושא אותם גם כן שאינם בבחי' ריחוק מקום כ"כ שיש להם איזה שייכות בצד מה לגבי הארות אור א"ס ב"ה הרוכב עליהם.

car les 'Hayot portent et sont portées avec le Trône, puisque le Trône les porte lui aussi ; elles ne sont donc pas si éloignées dans l'espace et ont, dans une certaine mesure, un lien avec les illuminations de la Lumière infinie, béni soit-Il, qui chevauche sur elles.

משא"כ זכריה ראה את המרכבה בבחינת סוסים שהם רצים כו' ואינם מנושאים כלל שאין להם ערך ויחוס והשגה במה שרוכב עליהם כלל שהסוס הוא בחינת אותיות כו' שאין בהם השכלה.

Ze'haria, en revanche, vit le Char sous la forme de chevaux, qui courent, etc., et ne sont nullement portés ; ils n'ont en effet aucune mesure commune, aucun rapport ni aucune perception de celui qui les chevauche, car le cheval est du niveau des lettres, etc., qui ne comportent aucune intelligence.

(והיינו לפי שירידת המלכות בגלות היא בחינת הירידה שלא בדרך ירידת וסדר המדרגות רק בבחי' אותיות שירדו מלמעלה מעלה ונתלבשו למטה מטה מ שא"כ ישעיה ויחזקאל ראו המרכבה פני אריה ופני שור כו')

(C'est-à-dire que la descente de Mal'hout (souveraineté) en exil ne s'effectue pas selon la descente et l'ordre des niveaux, mais seulement selon le mode des lettres, qui sont descendues des hauteurs les plus élevées et se sont revêtues dans les profondeurs les plus basses. Yechayahou et Ye'hezkel, en revanche, virent le Char [sous la forme de] «la face d'un lion et la face d'un bœuf, etc.»,

שהן המשכות המדות שנקחו מחכמה דרך ירידת סדר המדרגות והתלבשות החכמה עצמה היא במדות כו' ועמ"ש ההפרש בין קבלת המדות מהשכל ובין האותיות בד"ה וייצר כו' את האדם בפי' בראשית ע"ש).

qui sont des prolongements des attributs émotionnels (midot), issus de 'Hokhma (sagesse) selon la descente ordonnée des niveaux, la 'Hokhma elle-même étant revêtue dans les attributs, etc. Voyez ce qui est écrit sur la différence entre la réception des attributs à partir de l'intellect et celle des lettres, dans le discours commençant par «Et Il forma, etc., l'homme», dans la Paracha Beréchit ; voyez là-bas.)

והנה כמו שהירידה היא בבחינת סוס כך הוא עלי' ג"כ בבחינת סוס כמ"ש נפשי אויתך בלילה.

Or, de même que la descente se fait au niveau du cheval, l'ascension se fait elle aussi au niveau du cheval, comme il est écrit : «De toute mon âme, je T'ai désiré dans la nuit.»

פי' בזמן שאין בהמ"ק קיים נפשי אויתך בלא טעם ודעת בבחי' נפשי בבחי' אותיות כו'.

C'est-à-dire qu'à l'époque où le Saint Temple n'est pas debout, «de toute mon âme, je T'ai désiré», sans raison ni compréhension : au niveau de « mon âme », au niveau des lettres, etc.

6 וכתוב עד מהרה ירוץ דברו שהסוס רץ למקום שאין האדם יכול לילך בעצמו ברגליו כך עד"מ כתיב והארץ הדום רגלי והסוס רץ למקום שאין רגליו משיגים

Il est également écrit : «Sa parole court très rapidement» : le cheval court en effet vers un lieu où l'homme ne peut aller de lui-même à pied. De même, par analogie, il est écrit : «et la terre est l'es-cabeau de Mes pieds» ; le cheval court vers un lieu que Ses pieds n'atteignent pas.

והוא דוקא בזמן שאין בהמ"ק קיים שאין כח ברגלים להיות בחי' חיות נושאות ומנושאות כו'

Cela se produit précisément lorsque le Saint Temple ne se tient pas, car les pieds n'ont alors pas la force d'être au niveau des 'Hayot qui portent et sont portées, etc.

אזי הסוס רץ למעלה מעלה עד רום המעלות למעלה מבחי אדם שעל הכסא כי בחינת אדם הוא אדמה לעליון משא"כ עליון ממש כו'

Alors, le cheval court toujours plus haut, jusqu'aux sommets les plus élevés, au-dessus du niveau de l'Homme sur le trône. Car le niveau de l'homme (adam) est «Je serai semblable (adameh) au Très-Haut (Elyon)», ce qui n'est pas le cas du Très-Haut Lui-même, etc.

(ועמ"ש במ"א ע"פ אתם נצבים מענין פי' עליון כו') כדכתיב ה' איש מלחמה פי' מה שהו"י נקרא בשם איש הוא בבחי' מלחמה להיות נקרא בשם איש ואדם.

(Voir ce qui est écrit ailleurs, à propos du verset «Vous vous tenez», au sujet du sens de Elyon, etc.) Comme il est écrit : «Havaya est un homme de guerre» : si Havaya est appelé du nom d'«homme», c'est sous l'aspect du combat, afin d'être appelé par les noms ish et adam («homme»).

אבל באמת כי לא אדם הוא להנחם כתיב (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ זכור את יום השבת לקדשו)

Mais, en vérité, il est écrit : «Car Il n'est pas un homme pour se repentir.» (Voir ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication sur «Souviens-toi du jour du Chabbat pour le sanctifier.»)

והגם שהוא בבחי' סוס שאין בו השכלה להשיג את הרוכב כו' מ"מ יש בו בחי' זו להעלות את הרוכב מעלה מעלה כו'.

Et bien qu'il soit au niveau du cheval, qui n'a pas l'intelligence nécessaire pour saisir le cavalier, etc., il possède néanmoins cette qualité : élever le cavalier toujours plus haut, etc.

(ועיין מ"ש בד"ה יביאו לבוש מלכות בענין וסוס אשר רכב עליו המלך שריצת הסוס גדולה מריצת הכרוב כו' ובד"ה וקבל היהודים ובפ' בשלח בד"ה אז ישיר משה ובד"ה אשירה כו' כי גאה גאה)

(Voir ce qui est écrit dans le discours commençant par «Qu'on apporte un vêtement royal», au sujet de «et le cheval que le roi a monté» : la course du cheval est plus rapide que celle du chérubin, etc. ; ainsi que dans le discours commençant par «Et les Juifs acceptèrent» ; et, dans la paracha de Bechala'h, dans le discours commençant par «Alors Moché chanta», ainsi que dans celui commençant par «Je chanterai, etc., car Il s'est élevé avec grandeur.»)

אך הכח שיש לבחינת סוס כנ"ל. הנה כתיב לא בגבורת הסוס יחפץ שגבורת הסוס הנ"ל לא מצד עצמו הוא כ"א רוצה

Mais quant à la force que possède le niveau du cheval, comme indiqué plus haut, il est écrit : «Il ne désire pas la force du cheval» ; cela signifie que la force du cheval mentionnée plus haut ne vient pas de lui-même, mais que «D.ieu désire

ה' את יראיו את המיחלים לחסדו חסדו של הקב"ה בכבודו ובעצמו דהיינו מהותו ועצמותו של אור א"ס ב"ה נמשך ונשתלשל למטה להעלות בחינת סוס הנ"ל.

« Ceux qui Le craignent, ceux qui espèrent en Sa bonté » : la bonté du Saint béni soit-Il, dans Sa gloire et Son essence, c'est-à-dire l'être même et l'essence même de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, sont attirés et descendent, degré après degré, vers le bas, afin d'élever le niveau du cheval mentionné plus haut.

וזהו בחינת טלא דנטיף מעתיקא קדישא בשבת כו' שהוא המשכות אור א"ס ב"ה מריש כל דרגין למטה ליתן כח ועוז לעליית הסוס כו'

C'est le niveau de « la rosée qui s'écoule d'Atika Kadicha (l'Ancien Saint) » le Chabbat, etc. : l'attraction de la Lumière infinie, béni soit-Il, depuis « la tête de tous les degrés » vers le bas, afin de donner force et puissance à l'ascension du cheval, etc.

(והיינו כענין מ"ש ב' בשלח בד"ה לסוסתי שיש סוסין נוקבין וסוסין דוכרין אתעדל"ת ואתעדל"ע כו' אך יש עוד אתעדל"ע שהם אותיות זכרים שהם באים שלא על ידי אתעדל"ת כלל כו' והיינו המשכות מבחינת עתיקא כו' ע"ש

(Cela ressemble à ce qui est écrit dans la paracha de Béchala'h, dans le discours commençant par « À ma jument », où il est dit qu'il existe des chevaux femelles et des chevaux mâles, un éveil d'en bas et un éveil d'en haut, etc. ; mais il existe également un autre éveil d'en haut : les lettres mâles, qui viennent sans aucun éveil d'en bas, etc. Ce sont des attractions provenant du niveau d'Atika, etc. Voir là-bas.)

והנה משם הוא שנמשך הכח ועוז לעליית הסוס דאתעדל"ת וע"ש עוד ע"פ ויאמר משה אכלוהו היום מענין מוריד הטל כו'). וזהו לסוסתי ברכבי פרעה דמיתוך רעיתי.

Or, c'est de là que sont attirées la force et la puissance nécessaires à l'ascension du cheval de l'éveil d'en bas. Voir également là-bas, à propos du verset « Moché dit : "Mangez-en aujourd'hui" », sur le thème de « Il fait descendre la rosée », etc.) C'est là le sens de : « À ma jument parmi les chars de Pharaon, je t'ai comparée, mon aimée. »

פיי כמו שיש זה לעומת זה בחינת סוס ברכבי פרעה דקליפה שהחיות אלקות שיש בהם אינו נתפס ומושג בהם להיות בהם בחינת ביטול כו' אלא בבחי' מקיף עליהם מלמעלה והיא בחינת לבונ ה זכה שבקטורת.

C'est-à-dire que, tout comme il existe un pendant opposé, le niveau du cheval parmi les chars de Pharaon de la kelipa (l'écorce), la force vitale divine qui s'y trouve n'est pas saisie ni appréhendée en eux de manière à y susciter l'annulation de soi (bitoul), etc. ; elle ne les entoure que d'en haut. C'est le niveau de l'encens pur dans l'encensoir.

7 ולכן קרו ליי אלקא דאלקייא כו'. כך דמיתך רעיתי פרנסתי שישראל מפרנסין ומתפרנסין כו' שהוא ענין המשכת חיות ואור א"ס ב"ה בתוך עלמין על ידי התורה ומצות.

C'est pourquoi « ils l'appellent le D.ieu des dieux », etc. De même : « Je t'ai comparée, mon bien-aimée. » Ra'yasi (« mon bien-aimée ») se comprend comme parnasasi (« celle qui me sustente »), car Israël sustient et est sustenu, etc. C'est là le fait d'attirer la force vitale et la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, au sein des mondes, par la Torah et les mitsvot.

כמו שהמאכל ממשיך חיות מהמוח לשאר האברים כו'. נמשל לבחינת סוסתי ברכבי פרעה שהוא בחינת מקיף לפי שהתורה ומצות מעלים את האדם העליון כמו סוס כו' (ועיין בהרמ"ז פ' כי תצא) (דע"ה סע"ב)

[C'est] comme la nourriture, qui attire la force vitale du cerveau vers les autres membres, etc. Cela est comparé au niveau de « ma jument parmi les chars de Pharaon », qui est le niveau de la lumière enveloppante, car la Torah et les mitsvot élèvent l'Homme supérieur comme un cheval, etc. (Voir le Ramaz sur la paracha Ki Seitzei) (à la fin de 275b)

והנה היכל קה"ק הוא כו' הנהגתו ע"י הסוסים ועיין בסש"ב פנ"ב גבי ומהו הלבוש כו'

Or, le palais du Saint des Saints est, etc. ; son fonctionnement se fait par l'intermédiaire des chevaux. Voir aussi le Sefer Shel Beinonim, chapitre 52, à propos des mots « Et quel est le vêtement, etc. »,

דלעילא לעילא כו' בהיכל קה"ק ועיין מ"ש מזה סד"ה את שבתותי תשמרו גבי ומקדשי תיראו ומשם יובן מש"כ שהתומ"צ מעלים כו' כמו סוס כו'

très haut, très haut, etc. », dans le palais du Saint des Saints. Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet à la fin du discours commençant par « Vous garderez Mes Chabbatot », à propos des mots « et vous révérez Mon Sanctuaire » ; on comprendra ainsi ce qui est écrit, à savoir que la Torah et les mitsvot élèvent, etc., comme un cheval, etc.

ועמש"ל מענין אותיות התורה בד"ה לריח שמניך כמ"ש אשר יעשה אותם האדם וחי בהם פי' שעושיך ומתקניך בחינת אדם שיתעלה למעלה מעלה לבחינת

Voir aussi ce qui a été écrit plus haut au sujet des lettres de la Torah, dans le discours commençant par «Car le parfum de tes huiles». Comme il est écrit: «que l'homme accomplira et par lesquelles il vivra»; cela signifie qu'elles façonnent et rectifient le niveau de l'Homme, afin qu'il puisse s'élever toujours plus haut, jusqu'au niveau de

כי לא אדם כו' וד"ל (ועיין עוד מענין לסוסתי ברבות בשה"ש במקומו ובפ' בשלח ס"פ כ"ג נשא רפ"ח ובזהר ס"פ ויגש דר"א ע"ב ובפ' בשלח דמ"ו סע"ב):

car Il n'est pas un homme, etc. Cela suffit à qui comprend. (Voir encore, au sujet de «À ma jument», le Midrash Rabbah: sur le Shir HaShirim, à l'endroit correspondant; sur la paracha Beshalach, fin de la section 23; sur Naso, début de la section 8; et dans le Zohar, fin de la paracha Vayigach, 211b, et paracha Beshalach, à la fin de 46b.)

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/9/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak